

DOMOVINA

Objava dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Kopeči naj se izročijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo stroški tiskarne pristojbine ter se vsake pete vrste po 20 v. na vsakekrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popusti. — Nastanek za celo leto 8 kren, za pol leta 4 krena, za štiri leta 2 kreni, katera naj se pošilja: Upravišča v „Domovino“ v Celju.

Naša vinoreja.

Vino in druge alkoholične pijače ne štejemo k živlom, ker niso za življenje neobhodno potrebne. Njih poraba se ravna po okusu ljudstva. V vinskih krajih se bolj vino cenijo, po drugih deželah se pa po vinu manj povprašuje, kakor po pivu.

Vobče lahko opazujemo, da se v zadnjem času piva čim dalje več popije, vina pa čim dalje manj. Ako se razmere v tem pogledu ne izpremenijo, potem bo to imelo za vinogradnike, ki obnavljajo z velikimi stroški svoje vinograde, prav neprijetne posledice.

Vinogradnikom mora biti zaraditega na tem ležeče, da proizvedejo po vzrokih slabe vinske kupčije in da te vzroke tudi odpravijo. Največji in najnevarnejši sovražnik vina je pivo. Prodaja piva nudi gostilničarjem take prednosti, da vsake raje pivo prodaja, kakor vino. Pivo se dobi v vsaki množini in zmiraj v enaki kakovosti. Pivo je tudi takoj pripravno za uživanje in se dobi od pivovaren na kredit, dočim se zlasti pri nas na Štajarskem vsled pomanjkljive vinske trgovine težko dobe večje množine enakega vina. Vino se mora tudi takoj plačati; vrhutega se rado zgodi, da se mnogokrat mora prej čistiti, predno je porabno.

Stroški za obdelovanje vinogradov so vsled trtnih uši in drugih bolezni tako narasli, da se vino ne more prodajati po nizkih cenah, dočim je izdelovanje piva vsled novih iznajdb itd. vedno ceneje in lažje.

Vkljub temu pa lahko rečemo, da se dobro in pristno vino rado pije in primeroma dobro plača. Občinstvo mora pa imeti jamstvo, da je vino pristno, kajti v sodelu hvale, katera se javno pripisuje raznim vinskim surogatom, je postalo nezaupno proti pristnosti vina.

Se nevarnejši sovražnik kakor pivo je tedaj ponarejanje vina. Ljudje, ki ne poznajo vina, sploh sodijo, da se dandanes ne dobi več poštene

vinske kapljice. Slab glas, ki se širi o vinu, je tedaj najbolj kriv, da se občinstvo odvrta od vinopitja.

Vsi vinogradniki morajo stremeti za tem, da se pridobi vinu zopet prejšnji kredit in da se ustavi ponarejanje vina, namreč tako imenovano „zbojšanje“, zlasti pa vsako umetno pomnoževanje vina.

Z zakonom iz leta 1880 se je hotelo že odpraviti zlorabo imena „vino“ in sicer na ta način, da se je dovolilo prodajati umetno napravljena vina in poluvina le pod tem imenom. Prodaja takega „vina“ je posebna obrt, za katero se mora imeti koncesijo.

Ako pa danes vprašamo, koliko je takih koncesioniranih ponarejalcev vina, ne dobimo najbrž nobenega odgovora, dasi se velike množine tirolskega petijota pod imenom pristnega vina in po zelo nizkih cenah, brez ugovora in brez vsake kazni na Štajarskem proda in izpije. V takih razmerah se ni čuditi, ako se domače vino ne more prodati in ako kretno vsled take konkurence tudi domači vinogradniki, ki niso dosti poštene, na to pot, češ, saj je domača voda ravno tako dobra kakor tirolska.

Kakor hitro se pa sliši, da se v kakem kraju petijot napravi in za vino prodaja, potem je nesreča že tukaj, kajti v tem kraju ne vpraša nihče več po vinu. Da mora v takih razmerah naše vinarstvo popolnoma propasti, je lahko umeti; raditega pa potrebujemo zakon, ki bo z vso potrebno strogostjo jemal v varstvo naše vinarstvo.

Tak zakon morajo vinogradniki sami zahtevati in delati na to, da se sprejmejo v njem določila, po katerih se mora vino prodajati pod imenom tistega kraja, od koder vino prihaja in s katerimi se mora strogo prepovedati vsako mešanje vin iz raznih krajev. Gostilničarji in vinotrčci v zaprtih mestih, zunaj katerih se pobira užitinski davek, imajo najugodnejšo priliko, da pomnožijo jejo umetnim potom vina, ker se vino le na „črti“

zunaj mesta obdači, vinske zaloge v kletah se pa ne revidirajo. Gostilničar ali vinski trgovec, ki ni pošten lahko pomnožuje svoje vino z dodajanjem vode kolikor hoče, ne da bi bil kaznovan, ako je toliko spreten, da se tako pripravljeno „novo vino“ ne spozna koj po svojem okusu.

Zato moramo tudi zahtevati, da se vinski zakon strogo izvršuje, kajti najboljša postava nima nobene vrednosti, ako se brezobzirno in prav ne izvršuje.

Boj Čehov, Poljakov in Nemcev v avstrijski Šleziji.

I.

Kakor se pri nas manj govori o Koroški deželi, kjer je za Slovence položaj najžalostnejši, tako se med Čehi ne razgovarjajo radi o Šleziji; akoravno se tam razmere prav malo razlikujejo od koroških. — V zadnjem času pa se je tamkaj sploh mnogo spremenilo. Visti o padcu predmestja Opave „Katharein“ — Katharein — so obudile veliko senzacijo na celim Češkem. Pri občinskih volitvah se je agitiralo tako od Nemcev kakor od Čehov z velikanskimi žrtvami in nikakor se ne more reči, da bi bili Čehi nepripravljeni. Posebno praški dnevnik „Čas“, urejevan od slavnega češkega filozofa Masaryka, se je zavzel za češko pastorko Šlezijo, in doslednjemu delovanju tega lista se imajo šleski Slovani mnogo zahvaliti. Če je pa vendar prišlo do padca omenjenega mesta, se mora to pač pripisovati propalosti tamošnje vlade in markam iz bližnje Nemčije. Ker je tamošnji boj v marsičem podoben našemu, utegne to morebiti koga zanimati.

Šlesko imenujejo most, ki spaja Čehoslovane z istočnimi Slovani.

* Kako hud je bil boj za to mesto, kaže dejstvo, da so se volitve trikrat razveljavile. Prvič so celo zmagali Čehi za štiri glasove, drugič in tretjič se le so bili premagani.

LISTEK.

Beda.

(Ruska narodna pravljica.)

V neki vasi sta živela dva kmeta, dva rodna brata; prvi je bil ubog, drugi bogat. Bogati se je preselil v mesto, si postavil veliko hišo in postal trgovec, a ubožec ni imel včasih niti koščeka kruha, a otroci — eden manjši od drugega — plakajo in hočejo jesti. Od jutra do mraka se muči kmet kot živina, a nikjer ni nič.

Nekoč reče svoji ženi:

„Hajd, v mesto pojdem in poprosim brata, če bi mi hotel pomagati.“

Pride k bogatemu.

„Ao, rodni brat! Pomagaj mi malo v moji bedi; žena in deca sedé brez kruha, po cele dneve so lačni.“

„Delaj pri meni ta teden, pa ti pomagam!“

Kaj hoče siromak? Takoj se loti dela; snaži dvorišče, čisti konje, vodo vozi in cepi drva. Čez teden dni mu da bogatalec hleb kruha.

„Evo ti za trud!“

„Zahvalim se ti tudi za to.“ Reče siromak, se mu prikloni in hoče oditi domov.

„Stoj, jutri pridi k meni v goste in pripelji ženo s seboj; jutri je namreč — moj god.“

„Ej, brate, kako naj pridem, saj veš sam... Prišli bodo k tebi trgovci v škornjih in kožuhih, a jaz hodim v lesenih cokolah in v siromašni sivi suknjici.“

„Nič ne dé, samo pridi, tudi zate se bo našel prostor.“

„Dobro, brate, pridem.“

Siromak se vrne domov, dá ženi hlebec in reče:

„Čuj, žena, za jutri so naju povabili v goste.“

„V čigave goste? Kdo je naju povabil?“

„Brat. Jutri je njegov god. Pa kaj, ala boval! Zjutraj vstaneta in gresta v mesto, prideteta k bogatincu, se pozdravita z njim in sedeta na klopi. Za mizo je že sedelo mnogo imenitnih gostov, domačin jih je gostil slajno; a na svojega siromašnega brata in na njegovo ženo je pozabil celo misliti — ničesar jima ni dal. Onadva samo sedita in gledata, kako drugi jedo

in pijó. Obed se konča, gostje začno odhajati od mize, da se zahvalijo domačinoma; tudi siromak se dvigne in klanja bratu do pasa. Gostje odidejo domov pijani, veseli, kriče in poje pesmi, a siromak gre za njimi s praznim želodcem.

„Daj“, reče ženi, „zapojeva tudi midva kakšno pesem!“

„Ej, budala, ljudje pojó za-to ker so sladko jedli in mnogo pili; a čemu bi ti pel?“

„No, vsejedno sem bil pri bratu v gostih; sram me je iti brez petja. Ako zapojem, bo vsakdo mislil, da je pogostil tudi mene.“

„No, pa zapoj če te je volja; jaz ne bom!“

Kmet zapoje, a čuje dva glasa; neha in vpraša ženo:

„Ali si mi ti pomagala peti s tenkim glasom?“

„Kaj pak! Niti pomislila nisem na to.“

„Kdo pa je potem?“

„Ne vem“, reče žena, „daj zopet zapeti!“

On zapoje zopet; eden poje, a čujeta se dva glasa; preneha in vpraša:

„Beda, ali si se mi ti oglašila?“

„Da, gospodar, jaz ti pomagam. — Pojdiva, gospodar; sedaj te ne zapustim več.“

Libro XII

...ne grota...
volja, nimam a' ecar več, da bi volja, si bi

...te vrameni a sebi, boš ti, boina Beda, četudi
ne takej, a vendar polagoma zapila še ta denar!

Sedanja avstrijska Šlezija se deli na dva dela, na Opavsko in Tešinsko; prvi je češki in nemški, drugi pa poljski, češki in nemški.

Iz izkaza ljudskega štetja 31. decembra 1900 razvidimo razvoj Čehov v številkah, kakor tudi v razvoju k ostalima narodoma. Razvidimo, če Slovani napredujejo ali nazadujejo. Zato hočem tudi primerjati date ljudskega štetja leta 1900 z onimi leta 1890 po izvestju, katero izdaje šleski deželni statistični urad.

Leta 1890 je bilo v Šleziji vsega prebivalstva 589.542. Leta 1900 pa 663.301. Naraslo je za 73.759 to je 12,5%; torej je Šlezija ena najhitreje se množecih dežel v Avstriji.

Moramo se pa tudi ozirati na to, da je prirastek v obeh delih Šlezije različen in sicer je imelo Opavsko leta 1890 — 296.449 prebivalcev, Tešinsko pa 293.093. Opavsko torej za 3000 več. Lansko štetje pa kaže, kako močno se je to razmerje premenilo. Po njem ima namreč Opavsko 301.656, Tešinsko pa že 361.656, torej za 60.000 prebivalstva več kakor Opavsko. Ta sprememba je lahko razlagati.

Opava je namreč zemljedeljska dežela, dočim je Tešin obrtni, ker meji na premogove dele Ostravske. Ker pa so ti okraji bolj češki, priselilo se je tam znatno število Čehov delavcev, Nemcev pa skoraj nič. Če imamo to dejstvo pred očmi, nam bo položaj jasnejši.

Občni pregled narodnega razvoja v Šleziji pa je sledeči:

	Čehov	Nemcev	Poljakov
leta 1890	129.819	281.555	178.114
leta 1900 pa	146.360	296.570	220.371

Druge narodnosti tam skoraj ne pridejo v poštev.

Število Čehov se torej čisto nič ni spreminilo.

Število Poljakov je napredovalo za 3%.

Število Nemcev pa nazadovalo za 3%.

Šlezija se je torej tekom zadnjega desetletja takorekoč bolj poslovanila, vsaj po številkah. In to še kljub temu, da se je tam pri ljudskem štetju usiljeval priprostemu ljudstvu izraz: „šleska narodnost“, kakor pri nas zloglasni „Windischgerman“.

Ker sem pa že omenil veliko različnost prebivalstva v Opavi in v Tešinu, hočem jo tudi pokazati v številkah:

	Na Opavskem.		
	Čehov	Nemcev	Poljakov
leta 1890	18,8%	81%	0,2%
leta 1900	20 %	79%	0,5%

Na Opavskem so torej Čehi proti Nemcem napredovali. Drugače na Tešinskem. Tam pa je največ Poljakov in sicer:

	Čehov	Nemcev	Poljakov
leta 1890	25,2%	14,2%	60,6%
leta 1900	23,7%	15,5%	60,8%

Iz teh števil je razvidno, da so razmere na Tešinskem za Čeha neugodne; oni so te tam poslabšali za 1½%, seširili so se Poljaki, še več ko ti pa Nemci. Napredovanje Nemcev v naj

bolj slovanskem delu Šlezije mora vzbujati pozornost, ker je ono imetno in na škodo slovanskih narodov. — Uzrok napredovanja Nemcev tiči v njihovi gospodarski sili, ker so gospodarji večine tamošnjih tovarn in obilnih rudokopov. Drugi uzrok pa so Čehi in Poljaki sami, ker se med seboj prepirajo. Naravni razvoj bi bil ta, da se priseljeni nemški bogataši, kateri žive od dela slovanskih delavcev, priučijo slovanski govorici ter se več ali manj poslovanijo; to bi bilo posebno zategadelj umljivo, ker je do cela slovansko Tešensko tudi obdano samo od slovanskega prebivalstva. Ali ubožno, v narodnem oziru nezavedno delavstvo potrebuje v prvi vrsti delavnih in vztrajnih buditeljev; in teh v poslednjem desetletju ni bilo dovolj. Vendar se je v zadnjem času že veliko na bolje obrnilo.

(Konec prihodnjic.)

Celjske in štajarske novice.

(Imenovanje) Državnopravniški substitut g. dr. Gustav Smolej v Ljubljani je imenovan deželnosodnim svetnikom v Celju.

(Povišanje) Deželni odbor je povišal prof. veronauka na gimnaziji v Ptuj g. Ferd. Majcena v osmi činovni razred.

(Odlikovan rojak.) Na dunajski umetniški akademiji je bil odlikovan slovenski slikarski gojenec Josip Ailec iz Lastomerce pri Radgoni.

(Sokolski izlet na Ostrožno.) Zadnje nedeljo je pohitel „Celjski Sokol“ na Ostrožno, na svoj prvi letošnji izlet. Vreme je bilo lepo, zato ni čudno, da se je v gostilni g. Zagodeta razvila najkrajše narodna zabava. Pri sprejemu so bili „Sokoli“ okrašeni z lepimi šopki, odmevali so strelji iz topičev, tako, da je bil prvi vtis kar najboljši. Nekaj hiš je bilo tudi okrašenih z narodnimi zastavami. „Sokole“ sta tudi pozdravljala dva slavloloka, in uverjeni smo bili, da se nahajamo v zavedni vasi. Kakor rečeno, je bila zabava res lepa, gostje so se veselo kratkočasili ob zvokih vrle „Narodne godbe“, ki je ves čas svirala. Telovadba je vzbudila kar najlepše, ter sta telovadila dva oddelka in izvajala precizno vaje. Prvi oddelke je izvajal proste vaje, drugi pa vaje na orodju, in je občinstvo z največjim zanimanjem sledilo izvajanju. Ker mislimo prinesiti prihodnjič obširnejše poročilo o telovadbi, zato se danes ne spuščamo v oceno. Sokolski izlet na Ostrožno je vspel povoljno v vsakem oziru, bila je to res krasna zabava, vse je bilo naravnost očarano od nastopa „Celjskega Sokola“. Šele pozno zvečer smo odhajali v Celje, kjer je nas seveda čakala celjska fakinaža, da bi storila kakšen junaški čin. Posebno je oprezovala na sokolska peresa, a fantiči so uvideli, da čakajo zastonj. „Celjski Sokol“ pa naj priredi še več tako lepih izletov sebi v čast in v probujo našega ljudstva.

(Orglarska šola v Celju) zaključil svoje tretje leto dne 17. julija t. l. z zahvalno mašo in z javno skušnjo. Javni izpit se začne ob 8. uri dopoldne v šolskih prostorih na Bregu št. 15.

Predmeti, iz katerih se bo izpraševalo, so: orglje, glasovir dvoročno in čveteroročno, dalje iz teoretičnih predmetov kakor harmonije, cerkvene latinščine itd. Vsi prijatelji cerkvene glasbe se vabijo k izpitu.

(Nesramno zavijanje.) Da je „D. Wacht“ lažnjiv list, zlasti tedaj, kadar piše zoper Slovence, je znano. Da je moral po svoje seveda opisati nekoliko kres povodom sv. Cirila in Metoda, je gotovo; da je pisal strupeno in zavijal resnico, se ne bo to nikomur zdelo čudno, kdor ve, kako je bilo oni večer Celje razburjeno, ko so doneli in odmevali raz Stari grad strelji iz topičev in so se glasili zvonki „živio“ klici ter prihajali v mesto na ušesa naši nemškutariji. Kot besni so letali nemčurji po mestu, se zbirali v trope in heul-ali, da so psi gledali čudno, kdo jim dela konkurenco. Da si upa celjski nemški zakotni listič nam še celo očitati in predbacivati pijanost, je to več kot drzno, saj je obče znano, kakšne divje in razuzdane nočne orgije so se vršile oni večer, ko je naša nemškutarija slavila „Sonnwendfeier“. Čudno se nam zdi, da se ta list upa reči nam, da smo zakrivi kakšno nepravilnost, ve namreč pol mesta, kaj se je vse godilo po nemškem zažiganju ognja in kakšne svinjarije so se godile. „D. Wacht“ je pokazala zopet prav jasno svojo luteransko barvo, ko je pisala o sv. Cirilu in Metodu, kot o kakšnih ajdovskih svetnikih ali kot o Bakhu. To je naravnost nesramnost in žaljenje našega verskega čuta. Toliko temu luteranskemu listu v odgovor. Upamo in želimo, da bi nemškim Celjanom ne bilo več treba poslušati „živio“-klicev, temveč da bi pobrali svoja šila in kopita, zakaj zna se dogoditi, da čez nekaj časa ne bo donel „živio“ samo raz grad, temveč bo odmeval v mestu samem.

(Popravek soc. demokratov.) Vsled notice v predzadnjem listu smo dobili od soc. demokratov nekaj popravek in sicer takšnih stvari, ki jih nismo pisali nikdar. Rekli smo, da se je v Celju zborovalo samo nemški, tega seveda naši socialisti ne morejo preklicati; za nas je bolje, da se vrše taki shodi samo v nemškem jeziku, ker nihče ne razume, kaj govorniki čvekajo in se torej soc. demokratska ideja ne more razširiti. Po drugih spodnještajarskih trgih so govorili govorniki seveda slovenski, ker bi jih drugače navzoči delavci ne razumeli. Res pa je, da soc. demokracija ne pozna enakopravnosti, da je geslo: „Enaka pravica za vse“ puhla fraza. „Arbeiter Wille“ piše o Slovencih in naših delavcih naravnost gnusno in grdo; dejstvo je, da jih opisuje ta list kot nevedneže, ki ne znajo niti brati. Naš narod je delavski narod, in da ta ideja ni našla pri nas tal, obsoja soc. demokracijo; prišla je iz Nemčije, kjer je imela prve preroke in svojega očeta, zato je nemška in celo nacionalna. Celjski sodrugi so nam poslali celo popravek v nemškem jeziku; to jih označuje bolj kot vse drugo. Pravica, komur gre pravica!

(Galica iz Teharjev.) Teharski župan nas prosi, naj popravimo notico, v kateri nam nek

Kmet pride domov, a Beda ga vabi v krčmo. On reče:

„Nimam denarja!“

„Oj, ti neumni kmet! Čemu ti bo denar, vidiš na sebi kožušček, a čemu ti bo? Skoro pride poletje, in takrat ga ne boš nosil; pojdiva v krčmo, a s kožuhom proč!“

Kmet in Beda gresta v krčmo in zapijeta kožuh. Drugi dan potoži Beda, da jo od vina boli glava; in vabi gospodarja zopet na vino.

„Nimam denarja,“ pravi kmet.

„Čemu nama bo denar? Vzemi sani in kola — dosti bo za naju.“

Ni drugače, mož se ne more odtrgati od Bede, vzame sani in kola, odpelje oboje v krčmo in zápije skupaj z Bedo. Drugo jutro je Beda še bolj glava bolela; zato povabi gospodarja, da se gresta zdraviti z vinom; kmet zápije brano in drevó. Ne preide ni mesec dni, in že je vse zapravljeno; celo svojo hišo je zastavil sosedu, a denar odnesel v krčmo. A Beda mu je zopet za petami:

„Hajdiva, hajdiva v krčmo!“

„Ne grem, Beda, ti pa, — kakor te je volja; nimam ničesar več, da bi odpeljal tje.“

„Kako bi ne imel? Tvoja žena ima dva sarafana,* ednega jej pusti, a drugega zapijeva.“ — Kmet vzame sarafan, zapije ga in misli:

„No, sedaj je vse proč! Nimam kol, nimam doma, na sebi nič, in na ženi nič!“ Zjutraj se Beda prebudi, vidi, da kmetu nima ničesar več vzeti in pravi:

„Gospodar!“

„Kaj je, Beda?“

„Veš kaj, pojdi k sosedu, poprosi ga za jarem volov s kolo** vred, samo za malo časa, a jaz ti bodem delala zato teden dni.“

Gre k sosedu in ga poprosi, kot mu je velela Beda.

„Čemu ti bodo kola?“

„Pojdem v gozd po drva.“

„Pa jih vzemi, samo ne naloži prevelikega voza.“

„I, kaj misliš, prijatelj!“

Privede jarem volov, sede skupaj z Bedo v kola in se odpelje na čisto polje.

„Gospodar“ vpraša Beda, „veš li ti na tem polju za velik kamen?“

* sarafan, dolga gornja suknja brez rokavov.

** kola — voz.

„Kako bi ne vedel!“

„No, ker veš, pelji naravnost k njemu!“

Pripeljeta se na to mesto, obstaneta in stopita z voza. Beda reče kmetu, naj dvigne kamen; kmet ga dviga, Beda mu pomaga; dvigneta ga — a pod kamnom zagledata jamo — nasuto do vrha z zlatom.

„No, kaj gledaš?“ Govori Beda kmetu. „Naklada hitro na voz!“

Kmet se loti dela in napolni kola z zlatom, vse pobere iz jame do zadnjega cekina; vidi, da ni ostalo ničesar več in reče:

„Poglej, Beda, ali ni tam ostalo še nekaj denarja?“

Beda se nagne nad jamo:

„Kje, jaz ne vidim ničesar!“

„Tam v kotu se nekaj sveti.“

„Ne, ne vidim.“

„Spusti se v jamo, videla boš.“

Beda skoči v jamo; komaj pa se je spustila vanjo, je pokrije kmet s kamnom.

„Evo, tako bo najboljša,“ reče kmet; če te vzamem s seboj, boš ti, bedna Beda, četudi ne takoj, a vendar polagoma zapila še ta denar!“

dopisnik naznanja, da županstvo galico predrago s profitom prodaja. Teharski župan trdi, da prodaja staro galico po isti ceni, po kateri jo je on od prejšnjega župana prevzel, novo galico pa po isti ceni, po kateri jo kupuje. To javimo resnici na ljubo.

(Šoštanjski narodnjaki) priredili so na predvečer sv. Cirila in Metoda imenitno praznovanje teh slovanskih blagovestnikov. Napravili in žgali so veličasten kres, pri katerem je moški pevski zbor izborno zapel tri narodne pesmi. Potem pa je bila veselica na vrtu Rajsterjevega hotela. Natlačeno poln občinstva bil je vrt in z navdušenjem se je spregovorila marsikatera beseda. Tamburaši so izvrstno udarjali na strune, mešani in moški zbor bila sta polnoštevilna in krepko so se razlegali njiju glasovi, topiči pa so pokali po vsej dolini; kresov smo našli nad tri deset. Šele dolgo čez polnoč so se nekateri spomnili, da je treba proti domu. Nepozaben nam ostane ta večer.

(Šaleška čitalnica v Šoštanju) je že v zadnji številki našega lista naznanila, da priredi v nedeljo, 13. t. m. veliko ljudsko veselico pri Basistu blizu Šoštanja. Z veseljem sedaj objavimo, da se bode tudi tam uprizorila igra „Lokavi snubač“. S tem je program tako dopolnjen, da se mora začetek veselice preložiti na 5. uro popoldne, namesto da bi se pričela ob 6. uri. Kakor se čuje, bo udeležba jako živahna. Mnogoštevilni udeleženci se prijavljajo iz Št. Janža, Št. Ilja, Velenja, Skal, Zavodnje, Šmartnega na Paki, Rečičkevasi. Seveda največ jih bo iz Šoštanja, Družmirja, Topolšice in Raven ter Št. Andraža. Tudi zastopniki drugih vasi Šaleške doline naj nikakor ne izostanejo. Šoštanjska narodna godba svirala bo večinoma nove točke. Pevski zbor se pridno vadi pod vodstvom g. Remica. Vstopnina je prosta; za postrežbo izborno pripravlja gospa M. Tajnikova. Vabila se ne razpošiljajo.

(Spodnještajarske toplice) Do 30. m. m. je prišlo v Rimske toplice 117 strank z 270 osebami.

(V Rogatcu) imajo novo acetilen — razsvetljavo. Izvršila jo je neka graška tvrdka. Dospelo je tje v toplice že nad 800 oseb.

(O izidu prve mature) na ptujski gimnaziji se nekdo, — (poznamo dopisnika) — strašno togoti v št. 12. cenjene „Domovine“ ter bljuva ogenj jeze in srda na omenjeni zavod. Bodi mu! Naj si olajša s tem svoje srce. Dopisnik teh vrstic nima namena česar zagovarjati, kar se zagovarjati ne da, toda resnici na ljubo vendar popravi omenjeno naznanilo s tem, da je med 13. abiturijenti propadel le eden na celo leto, eden je prostovoljno od skušnje odstopil, štirje imajo poskušnjo iz enega predmeta čez dva me seca in sedem se jih je proglasilo zreli za vi soke šole. — Za prvo maturo — na novem zavodu, — kjer se ne more računati z dobrim materialom, pač ni izpit zavodu v sramoto! Dopisnik naj pripomore k boljšemu materialu, — pa bo boljše! Vsak strokovnjak pa mora vedeti, da je na novo ustanovljenih zavodih vedno velik križ, — posebno v višjih razredih; boljše bo le, kadar pride v višje razrede lastni naraščaj!

Kmet pride domov, spravi denar v klet, odpelje vole k sosedu in začne razmišljati, kako bi se uredil. — Potem kupi les, si postavi veliko hišo ter živi dvakrat bogatejši od svojega brata. Čez malo časa se odpelje v mesto, da povabi brata z ženo na svojega godu dan k sebi v goste.

„Glej, kaj ti je padlo v glavo,“ mu reče bogati brat; „sam nimaš kaj jesti, pa še gostijo pripravljaj!“

„No, včasih je bilo tako, ali sedaj nimam hvala Bogu nič manj od tebe, pridi, pa vidiš sam.“

„Dobro, pa pridem.“

Drugi dan se bogati brat odpravi na pot in gre vezovat brata; pride blizu in vidi novo, visoko hišo; vsak trgovec nima takšne. Kmet ga pogosti z raznimi sladčicami in napoji s medico.

Bogatin vpraša brata:

„Povej mi, prosim te, na kakšen način si obogatel?“

Kmet mu pove vse po resnici, kako se mu je pridružila bedna Beda, kako je zapil v

— Toliko resnici na ljubo. Dopisovalcu o naši gimnaziji pa svetujemo prav mrzlo kopel v Dravi, morebiti bo pomirila njegovo razburjenost.

(Mesto suplenta.) Na gimnaziji v Ptujju je z začetkom prihodnjega poletja popolniti suplentsko službo prirodopisa in matematike. Ponudbe je poslati do 25. t. m. na ravnateljstvo.

(Smrtna kosa.) Umrl je v Slov. Gradcu v ponedeljek iskreni rodoljub hranilnični uradnik g. Ivan Saje. Bil je izvrsten delavec na narodnem polju ter v Slov. Gradcu zelo priljubljen. Lahka mu zemljica!

(Iz Slov. Gradca) se nam poroča: Imenitno je bilo v predvečer blagovestnikov sv. Cirila in Metoda gledati kresove na hribih okolice Slov. Gradca. Posebno pa se je odlikovala najbližnja okolica, tu je bilo poleg kresa še velikanski umetniški ogenj, godba, streljanje in petje. — Slovan vstaja in se zaveda!

(Poštna vest) Dne 14. t. m. se bo upeljala pri poštnem uradu v Št. Lenartu služba poštnega pota za bližnje kraje, ki jih bo obhodel vsak teden trikrat. Nameščenih je bilo v ta namen sedem poštnih nabiralnic.

(Novo občinsko poslopje) bodo sezidali v Ribnici na Pohorju.

(Župan v Št. Lenartu v Slov. goricah) Jože Sedminek je dobil neko anonimno pismo, ki je nanj tako vplivalo, da je odložil županstvo. Županska opravila vodi sedaj dr. Wittermann. Prebivalstvo bi najrajše imelo imelo nove volitve in bo te dni dotično ulogo odposlalo na pristojno mesto.

(Nesreča) V četrtek je bil v Gradcu po vožen od lokomotive nek 57letni mašinist, oče sedmih otrok, koleso so mu zdrobila glavo in mu odtrgala spodnji del noge; bil je razmesarjen grozno ter je ležal v mlaki krvi.

(Prva matura na graškem ženskem liceju) za srednje šole se je vršila minoli teden. Oglašilo se je 21 gojenk; od teh sta napravili dve izpit z odliko in 16 dobro.

(Štajarska volilna preosnova.) Pravni odsek štajarskega deželnega zbora je imel v zadevi volilne preosnove sejo in je sklenil to vprašanje odložiti do tedaj, ko vlada izjavi, da bi bila sedaj nameravana preosnova potrjena. Grof Clary je obljubil, da to skoro stori.

(Visoke občinske doklade) na Spodnjem Štajarju potrebujejo: Sv. Kunigunda na Pohorju 300%, sosednji Padeškvirh pa 200%, obe občine zavoljo novopostavljenih šolskih poslopij, nadalje Spodnje Veličane pri Sv. Lenartu 170%, Gornje Hoče 125%, Žusem pri Šmarju 130%, Kumen pri Mariboru 120%, Virštanje pri Kozjem 119%, Donačakgora pri Rogatcu 110%, Nezviše pri Šmarju 109%. Te podatke smo povzeli iz poročila deželnega odbora štajarskega.

(Štajarske šole.) Štajarski deželni zbor je odkazal šolskemu odseku predlog, da se usta novi nova dekliška meščanska šola v Voitsbergu. Deških meščanskih šol že imajo Nemci na Štajarskem 19, kmalu bo še toliko dekliških, dočim nima tretjina Slovencev ni edne deške, ne dekliške meščanske šole.

(Zadnja toča) je na Gor. Štajarskam v več ko 60 občinah popolnoma uničila poljske pridelke; povodenj je razdrila ceste in mostove ter je tudi več ljudij utionilo. Zdaj razpošiljajo nemški poslanci po deželi oklice, v katerem prosijo pomoči za občine, poškodovane vsled zadnjih viharjev.

Vsem hmeljarjem!

Podpisano društveno vodstvo si šteje v svojo dolžnost, da opozori p. n. hmeljarje na sledeče:

Kakor znano, stavi se letos v Žalcu nova hmeljska pripravljalnica in bode pričetka hmeljske sezi je tudi dogotovljena. O namenu te pripravljalnice se je že mnogo pisalo, še več pa govorilo in sicer pri shodih, katere je društvo sklicalo na različnih krajih. Vkljub temu pa še ljudem ni zadostno jasno, kateri namen bode imela pripravljalnica. Mnogo je ljudij, kateri mislijo, da bode le treba surovi hmelj pripeljati v pripravljalnico in čez nekoliko časa dobe posušenega nazaj. To pa je popolnoma napačno! Pripravljalnica bo hmelj pripravljala in ga storila sposobnega za kupčijo in v porabo v pivovarnah. V to svrhu se mora hmelj žveplati in s posebnimi stiskalnicami tlačiti v vreče in pušice. Premalo posušen hmelj se bode pač lahko v pripravljalnici do celega posušil. S pripravljalnico bode združeno tudi skladišče. Z ustanovitvijo pripravljalnice ustreglo se bode torej v prvi vrsti hmeljskim trgovcem; le-ti bodo s pomočjo novega zavoda prišli v prijeten položaj, da bode zamogli naš hmelj naravnost pošiljati v kraje, kjer ga prodajajo konsumentu. Hmeljski trgovci zahtevajo pa še nekaj drugega in to je: lepo in skrbno obrabo, pravilno posušeno in dobro spravljeno blago.

Hmeljarji! ako želite torej, da bode hmelj tudi znanprej lahko in dobro prodajali, prizadevajte si, da bode pridelovali le lepo blago. Nikar se ne zanašajte na pripravljalnico in nikar ne mislite, da bode ona popravila vse vaše pregreške, storjene pri obiranju. Z ustanovitvijo pripravljalnice se mora torej tudi skrb in prizadevanje za lepo blago zdatno povečati. Ako se bo to zgodilo, prodajali bode hmelj še tudi v bodoče lahko in pa za dobro ceno.

Kako se hmelj pravilno spravlja, o tem se je že tudi mnogo pisalo in govorilo.

Ako želi morda katera občina ali katero društvo, da se v tem ali onem kraju priredi zborovanje s poučljivim govorom o hmeljarstvu vobče, naj se le pismenim potom obrne do hmeljskega društva, katero bode prošnji drage volje ugodilo.

Žalec, dne 4. julija 1902.

Voditeljstvo južnošt. hmeljskega društva.

Druge slovenske novice.

(Cesarjev dar.) Za pogorelce v Drnovem na Dolenjskem je cesar daroval 400 K.

(Dva shoda.) V nedeljo sta bila v Ljubljani dva shoda, eden klerikalen v „Katoliškem domu“ in eden liberalen v „Narodnem domu“. Shoda

Krepko je sedla Beda bogatemu trgovcu za ušesa; pripelje jo domov in njegovo gospodarstvo je začelo propadati. Beda se že rano loti svojega posla; vsaki dan izvabi trgovca, da se opijani. Mnogo imetja je znosil v krčmo.

„To življenje ni pravo“, — pomisli trgovec. — „Zdi se mi, da sem že dosti občeval z Bedo; čas je, da se poslovim od nje. Toda kako?“ — Misli in misli; gre na široko dvorišče, izteše dva hrastova klina, vzame novo kolo in zabije čvrsto klin z ednega kraja v pesto. Potem stopi k Bedi.

„Beda, kaj ležiš tako po strani?“

„Kaj pa naj delam družega?“

„Kaj naj delaš? Hajd z menoj na dvorišče; poigrava se skrivalnice.“

„No“, reče ona, „mene ne boš našel tako lahko! Skrijem se ti magari v kakšno špranjo.“

„Kam neki?“ odgovori trgovec, „saj niti v tole kolo ne moreš zlesti, a kaj še le v špranjo!“

„V kolo da ne zlezem? Glej, pa še kako lahko!“

Zleze Beda v kolo, trgovec pa vzame klin in ga zabije še z druge strani v pesto, pobere kolo in ga vrže skupaj z Bedo v reko.

v „Kat. domu“ se je udeležilo kakih 400 oseb od Šušteršičeve stranke, zlasti delavcev. Shoda v „Nar. domu“ pa se je udeležilo kakih 1500 narodnjakov. Shod je sprejel dr. Triller-jevo resolucijo, ki imenuje obstrukcionistično postopanje v dež. zboru frivolno in dela obstrukcioniste odgovorne za posledice, ki nastanejo v sled za-ključenja dež. zbora.

(Potresna opazovalnica v Ljubljani) je v soboto popoldne zabeležila močno potresno tre-senje, ki se je pojavilo v veliki daljini. Še isti večer so, prišle iz Soluna v Macedoniji vesti, da je bil tam potres.

(„Ljubljanski Sokol“) je v nedeljo priredil izlet v Kamnik, ki je vzpel najlepše. Zda snu-jejo v Kamniku svoje sokolsko društvo.

(Višja gimnazija v Ljubljani) je končala v torek šolsko leto. Dijakov je bilo 594, od teh 489 Slovencev. Na gimnaziji je poučevalo 27 učnih moči.

(Zrelostne izkušnje) na ženskem oddelku ljubljanskega učiteljskega so se vršile v sredo. De-lalo jih je 40 kandidatkin in sicer: 34 z dobrim uspehom, tri z odliko, dve morata ponoviti skušnjo iz enega predmeta čez dva meseca, edna pa je odstopila med izpraševanjem.

(Promocija.) Dne 26. junija t. l. je bil na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Josip Leskovar, sedaj avskultant v Dolni Tuzli v Bosni.

(Smrt med planinkami.) Na Pesnici pri Radečah na Gorenjskem je trgal 15letni pastir Anton Branc iz Radeč planinke. Padel je preko 20 m visoke skale in obležal mrtv.

(Neureča.) Dne 2. t. m. je utonil v Kolpi pri Kopanju 22letni Jožef Bauer iz Fare pri Kostelu; ponesrečenec ni znal plavati, zašel je v globoko vodo ter žalostno smrt storil.

(Redko drevo.) Na travniku posestnika Franja Kogovška v Doleh nad Idrijo raste tisovo drevo (Taxus), katero meri v obsegu 344 m. Ta tisa je — kakor so se večaki izra-zili — že nad 2000 let stara.

(Umrli je) blizu Beljaka na Koroškem župnik č. g. J. Globočnik v starosti 69 let, rodom iz Kranjskega. Bil je značajan mož in narodnega mišljenja. R. i. p.

(Požar.) V vasi Kočah na Koroškem je v torek iz neznanega vzroka nastal ogenj, ki se je vsled vetra z nepopisno naglico razširil na vse strani. Zgorelo je pol vasi, in z največjim naporom so ogenj omejili.

(Ustrelil se je) na Reki tipograf S. Fale schini iz Brežic, ud znane nemškutarske rodbine, koje glavari je brežiški župan.

(Glavo je odtrgalo) na goriškem kolodvoru delavcu Matiju Pavšiču, doma iz Plavij na Go-riškem.

(Nova električna železnica.) Zgradba elek-trične železnice od kolodvora južne železnice v Matuljah preko Voloske, Opatije v Lovran je za-gotovljena. Gradnja bo veljala 2.650.000 kron.

«Dijaški dom» v Celju.

(Piše prof. Anton Besenšek.)

(Konec.)

Najkoristnejša zabava pa je izlet v pre-krasno prirodo. Takšni izleti se lahko napravijo o praznikih, med letom, a tudi o počitnicah. Kedar je nekaj dni po redu svobodnih, si dijaki lahko ogledajo okolico ali ožjo domovino, a o velikonočnih počitnicah naj potujejo po sosednih deželah. Skupna potovanja so vsikdar zanimivejša in cenejša. Pod vodstvom ravnatelja ali kakega učitelja naj potujejo dijaki peš ali z železnico; naj si ogledajo naše krasne hribe in planine, a tudi naše vasi, trge in mesta; naj vidijo reke in jezera, a naj se približajo tudi morju; naj spoznajo domače kraje, a naj ne pozabijo še bratske „hrvatske zemlje“, Bosne in Hercegovine, Srbije itd. Omeniti mi je, da skoraj vsako leto prepotujejo mažarski dijaki Hrvatsko in Slavonijo, Srbijo, Bolgarijo do Carigrada in še Rumunijo, a še nikdar nisem videl niti slišal, da bi slovenski dijaki prišli posetit svoje brate na slo-vanski jug! To je dejstvo, — žal da je tako! Naj bi kmalu sprevideli naši pedagogi, da ni nič napačnega, ako se brat z bratom spoznava in združuje. A kar je mažarskim dijakom dovoljeno,

bode vendar tudi slovenskim. Ako je že v politiki dvojna mera, to v pedagogiki nikakor ne sme biti!

Poleg petja naj se goji v „Dijaškem domu“ tudi glasba: glasovir, citre, violina, itd. Lahko tudi glasba: glasovir, citre, violina, itd. Lahko se sestavi tudi celi orkester, kakor je po raznih francoskih penzionatih n. pr. „College de St. Augustin“, „college des PP. de l'Assomption“ itd. Takšen orkester pri dijaških izletih igra na čelu, izletnikom, kakor vojaška godba.

Glediščne predstave v zavodu so isto-tako dobro vzgojevalno sredstvo za mladino. A seveda se mora skrbno izbirati, kakšna igra se bode predstavljala. Kakor sploh o knjigah, mora se reči o dramatičnih proizvodih, da najboljše je komaj dosti dobro za mladino.

Tukaj naj omenim še knjižnico, kakršna bi se morala urediti v „Dijaškem domu“. V gimnaziji je sicer knjižnica za dijake; a mislim, da glede slovenskih knjig še vlada malone ista siromačija, kakor ob časih mojega šolanja. Kako smo prosili včasih slovenski dijaki za knjige v materinem jeziku; a tedanji ravnatelj Premru, ki je bil ob ednem knjižničar, je vsikdar zago-drnjal, ko je zaslísal željo po slovenski knjigi. Dajal je od one peščice slovenskih knjig dijakom navadno kake prevode iz nemščine, n. pr. „Rozo Jeledvorsko“ („Rosa von Tannenburg“), ali pa „Makrobiotiko“ Hufelandovo. Ako pa je kdo slu-čajno dobil v roke „Prešernove poezije“ ali „No-vice“ (najstarejše letnike), ta si je mogel — prste oblizati.

Upam, da se je od takrat dokaj na bolje obrnilo — na slabše se tako ni moglo — ter da ne igra knjižničar več uloge „turškega paše“ pri izboru „dušne paše“ za slovensko mladino. Vendar bode treba dijakom v zavodu domače knjižnice, kjer jim bodo na razpolago klasiki slovenski in slovanski, a ne samo Schiller in Götthe. Zakaj bi naša mladina ne čitala Gogolja, Puškina, Turgenje-va, Mickiewicza, Sienkiewicza, Svatopluka Čeha, Preradovića, Zmaj Jovanovića, Vazova ter dela drugih duševnih velikanov na polju bratske knji-ževnosti. Lahko se čitajo nekateri od njih v iz-vorniku s slovarjem v roki ali raztolmačeni po ravnatelju zavoda, kateri bi moral biti več raznim slovanskim jezikom. Iz bogate francoske literature se tudi more marsikaj s koristjo in slastjo čitati, n. pr. Viktor Hugo, Lamartin, Jules Verne itd. Čitanje v izvirniku ima drug pomen, kakor prevod. Ako li se seznanjamo z drugimi literaturami samo posredstvom nemških prevodov, tu se ne bomo nikdar emancipirali od german-skega duha. Tudi čitanje starih, dobrih avtorjev ne sme zaostati: Seneka, Marko Avrelij, Epiktet, Plutarh i. dr. morajo vedriti mlade glave ter jim dajati zdrave duševne hrane. Probatos semper leges! (Priznane kot dobre spise čitaj vednot!) Mladina naj ne čita premnogo; bolje je nekaj manj čitati, a to z razumom, kakor pa mnogo brez razuma. In vsikdar naj mladina čita po mogočnosti najbolje; najbolje od vseh časov in narodov, ne brzo, s premislekom in celo — do kolikor je mogoče — z opo-zicijo!

Tako smo izrazili svoje nazore o važnejših uredbah „Dijaškega doma“. Dostaviti nam je še, da mora biti vodja zavoda dober in skušen pedagog, — ne kakov mlad teoretik, ampak večleten praktik, kateri ima veselje do tega poklica, združenega z veliko odgovornostjo. Pre-velika strogost a la „College Montaignu“ ne bila bi nikakor umestna, a tudi ne prevelika svoboda in svojevolja, kakršna vlada v nekaterih penzi-onatih. „Dijaški dom“ pa naj bo zavetišče ne samo za uboge dijake, nego tudi premožnejši starši naj dajejo v zavod svoje sinove, namesto da jih nastanujejo pri raznih nemških in nem-čurskih rodbinah.

Na Ger. Avstrijskem plačujejo dijaki v ško-fijskih konviktih n. pr. v „Collegium Petrinum“ (Uhrfaher-Linz) gimnaziji po 500 K na leto, v Linču učiteljski pripravniki po 360 K, učenci meščanskih šol pa 400 K. Za to dobivajo poleg stanovanja v zavodu popolno preskrbo, gorkoto, luč, pristugo, pranje, kopeli, a tudi kore-petico v nekih predmetih. V Celju bi se dala takša razumno znižati; sprejemali bi se tudi taki dijaki, ki le polovico plačujejo, a ne kaj ubožnih naj bi se sprejelo brezplačno, do kolikor to dopuščajo sredstva zavoda.

Od nekaterih staršev naj bi se sprejemali namesto plačila v gotovini tudi naravni proizvodi: žito, krompir, zelje, fižol, vino, drva itd., kar se da v zavodu porabiti za hrano. S tem bi se juna znatno olajšalo vzdrževanje njihovih sinov. Za-radi tega treba v „Dijaškem domu“ večšega ekonoma, kateri naj bi bil izučen vrtnar, viničar in čebelar.

Dijaki naj bi nosili uniformo ali vsaj eno-obrazno kapo.

Ako bode zavod dobro urejen v vsakem oziru, ako bode v njem zdrava hrana, dober red, strog nadzor, primerna vzgoja in lep napredek, potem bo „Dijaški dom“ mnogo koristil ne le za Celje in okolico, niti le za Južno Štajarsko, nego bo velikega pomena za Slovence vobče, za naš duševni in gmoten napredek, za celo našo bodočnost.

Istina, vzgoja je težavna zadača, a bode si ostala, dokler prebiva na zemlji človeški rod, ena izmed najvažnejših, najvzvišenejših in naj-svetejših zadač, ki si jih more človek misliti. „Vprašanje o odgoji je“ — po besedah Renana — „za moderno družbo vprašanje za življenje ali smrt, vprašanje, od katerega je odvisna bo-dočnost“.

„Vzgojajte narod!“ tako kličejo razni veliki mislitelji in rodoljubi vseh narodov. A vzgoja naroda se mora začeti pri mladini, katera bode tedaj resnično — nada naše bodoč-nosti.

Dopisi.

Braslovče. (Podporniki tukajšne šolske mladine.) Naše ljudstvo vobče sicer ni posebno vneto za šolo in njene naprave, ven-dar pa se mora pripoznati, da ima šolska mla-dina prav lepo število prijateljev, podpornikov — in, rekel bi skritih dobrotnikov, „njih desnica deli, ko se levica za to ne ve“ — ti skazujejo dejansko svojo naklonjenost šolski mladini leto za letom. V tekočem šolskem letu so takorekoč nekateri kar tekmovali s svojimi podporami, kar mora vsakega rodo-, domo- in človekoljuba le iz srca veseliti.

Darovalo se je za šolsko kuhinjo v de-narjih ali v živilih; pa tudi v drugem oziru so pokazali nekateri svojo naklonjenost šoli. Pri-spevki so dobajali po tej-le vrsti: 1. Bl. g. baron Cnobloch, graščak na Žovneku, za šolsko ku-hinjo 40 K, o Božiču pa 60 K otrokom za bo-žično drevesce z darili in postrežbo; 2. bl. gospa Mina Bien pl. Guldenau, posestnica v Braslovčah, 24 K; 3. bl. g. H. Bien pl. Guldenau, veleposestnik v Rakovljah, 10 K in 1 m. c. premoga; 4. v. g. dekan Hribernik 10 K, 2 škafe kisle repe; 5. Čg. katehet Ferme 5 K; 6. g. Jos. Pauer, trgovec v Braslovčah K 11.60; 7. najdeni in v to svrbo darovani znesek 10 K. Dalje so prispevali kmetje prostovoljno in sicer: 8. Flor. Rak, Sp. Gorče, 10 K, 5 škafov krompirja in 1 škafo fižola; 9. Jos. Kronovšek, Parizle, 2 k in 2 škafe kislega zelja; 10. Fr. Šporn, Parizle, 4 K; 11. Fr. Rojnik, Sp. Gorče, 2 K; 12. krajni šolski svet (od vsote, katero stranke kot kazen zaradi šolskih zamud svojih otrok vplačujejo) 10 K; 13. Bošnjak 2 škafe krompirja, 14. Žolnir poldrug škafo krompirja, oba v Parizlah; 15. Pečovnik v Zg. Gorčah 1 škafo kromp., 1 kg masti in poldrug hl mleka; 16. Pa-vel Baš 2 škafe kromp. in 3 jajca; 17. Sardonar, 2 škafe krompirja; 18. Prislan Bl. 2 škafe krompirja in 5 litrov fižola; 19. Prislan Fr. (Pongrac) 2 škafe krompirja in 6 litrov fižola; 20. Žagar 2 škafe kromp., 6 lit. fižola vai v Parizlah; 21. Mat. Perger, župan v Preserju, 3 škafe krompirja pol škafo fižola, 1 škafo pšenice in 4 jajca; 22. Al. Perger v Preserju 3 škafe krompirja in pol škafo fižola; 23. Babič v Parizlah 1 škafo krompirja in 7 litrov fižola; 24. Fr. Čulk (Usar) pol škafo fižola; 25. Rudl, mizar, oba v Sp. Gorčah, 1 škafo krompirja in 7 litrov fižola; 26. Grah, sedlar, Kamenče, 1 škafo krompirja, 7 litrov fižola, pol kile masti in 3 litra mleka; 27. And. Travner v Kamenčah 2 škafe krompirja, 7 litrov fižola, 2 kg bele moke, 2 litra mleka, 8 jajec in 1 škafo z.; 28. J. Korun v Ka-menčah 2 škafe krompirja in pol škafo moke; 29. Fr. Šmajs 2 škafe krompirja in pol škafo fi-žola; 30. Al. Šmajs, 1 škafo krompirja, oba v To-povljah; 31. Omladič 2 škafe krompirja, 3 kg

moke in 1 škaf kaše; 32. Omladič Janez 2 škafa krompirja; 33. Cizej poldrug škaf krompirja; vsi v Polčah; 34. Marovt Mart. 1 škaf krompirja, 4 litre fižola in tričetrt kile slanina; 35. Vodlak poldrug škaf krompirja, pol škafa pšenične bele moke in 2 litra mleka, oba v Zg. Gorčah; 36. gospa Plaskan (p. d. Galicer) v Braslovčah 1 svinjska jetra in kri za godljo; 37. Rizmal Ml. v Braslovčah 3 škafe krompirja, 7 litrov fižola in 1 kg moke; 38. Martin Brložnik v Podvrhu poldrug škaf fižola; 39. J. Strojčanšek v Glinah 2 škafa krompirja; 40. J. Cizej v Polčah 1 škaf krompirja, 7 litrov fižola in 3 litre kaše; 41. Turk v Preserjah 1 liter fižola in 1 škaf kisle repe; 42. M. Milher v Kamenčah 2 škafa krompirja in pol škafa fižola; 43. J. Matko v Podvrhu 6 litrov mleka; 44. g. F. Grad, gostilničar in mesar v Braslovčah, je daroval za šolsko kuhinjo 8 kg svinjske zabeli; za nazorni nauk v šoli pa 4 lepo naba sane ptiče in sicer 2 veliki sovi, 1 čaplijo (Reiher) in 1 pribo (Kibitz); 45. g. H. Bien pl. Guldenau, veleposestnik v Rakovaljah je daroval 2 odtisa knjige „Škodljivci — die Schädlinge“ in 10 odtisov „Pouk o strupeni rosi“ (izdano po c. kr. ministertvu). Za kuhinjo so sicer otroci prinesli še tuintam kako jajce, kak četrt litra mleka, kisa itd., kar pa tukaj ne bom navajal.

Volila. 1. Rajna Neža Rovšnik (prej Kralj) Smodej je volila šolskim otrokom 30 kron — po odbitku pristojbine 26 K. Ta znesek je sicer podpisani prejel in prejem potrdil kot nadučitelj in ud krajnega šolskega sveta, ker pa je bilo dotično volilo po c. kr. sodnji naslovljeno na krajni šolski svet Braslovče, je načelnik g. Kreft zahteval dotični znesek, kateri se mu je tudi izročil. Učiteljska konferenca z g. katehetom je sicer sklenila, kako bo najbolj pekoče rane s tem darom celilo, pa bo že menda načelnik boljše ukrenil, ker je hotel denar imeti; kako je darovateljici, rajni Smodejki željo spolnil, mi ni znano — pa tudi šolskim otrokom ne. 2. Rajni dekan Stoklas je volil tukajšnji ubogi šolski mladini za nakup katehizmov 53 K 55 v; od te vsote, katero je rajni dekan izročil ne na ime krajnega šolskega sveta, ampak na ime nadučitelja Jarca, se je dosedaj s pristojbinami vred izdalo za katekizme 4 K 30 v, za razne izdatke, poština itd. pa 97 v. Ostanek pa je naložen v poštni hranilnici. Vsem dobrotnikom tukajšnje šolske mladine izreka v imenu obdarovanih kakor tudi za naklonjene učne pripomočke toplo zahvalo:

Šolsko vodstvo Braslovče, 28. junija 1902.

V. Jarc.

Kapela pri Radgoni. Šolske razmere. Ob letošnji Veliki noči dobili smo Kapelčani novega nadučitelja — Nemca, rojenega daleč tam v Knittelfeldu. Dasi je za to mesto zaprosilo obilo izvrstnih slovenskih učiteljskih močij, med temi celo več dobrih, preizkušenih nadučiteljev, ter je proti takemu skrajno krivičnemu imenovanju protestiral krajni šolski svet z vsemi tu-sem v šolanih občinami, se višja oblast za to ni zmenila ampak nam je vkljub temu poslala na slovensko kapelsko šolo šestindvajsetletnega nemškega mladika, ker so tako hoteli naši narodni odpadniki, ki še tačas gospodarijo v našem lepem okraju.

Že ob njegovem prihodu zavlada je med tukajšnjim ljudstvom velika razburjenost ter občna nevolja, toda molčali smo in tega nismo spravljali v javnost, nadejaje se, da bode mož po tukajšnjih razmerah znal urediti svoje delo vanje, v svesti si, da je in mora biti njegova prva glavna skrb in naloga edino in le šola, oziroma, da bode pripoznaval, da bode jedel na Slovenskem naš slovenski kruh. Toda kakor vsi njegovi dosedanj nastopi kažejo, smo se pri vsem tem močno varali. Možicelj začel je kazati svoje roge oziroma svoje sovraštvo napram vsemu, kar je slovenskega, zato pa mu ne bomo več molčali, pač pa mu že danes posvetimo s par vrsticami z željo, da si jih pritiska v svoj album.

Gosp. nadučitelj Pertl! Vi bi pač morali vedeti, da je naša šola — katero smo si Kapelčani postavili z ogromnimi stroški — krščanska in slovenska šola, in da te šole nismo mi stavili zavoljo Vas, ampak ste Vi prišli zavoljo šole tu-sem, z nalogo, da nam vzgajate naše otroke v dobrem, versko-nravnem duhu, da tako

postanejo kedaj dobri in pošteni udje človeške družbe. Vi ste pa začeli hoditi po sledovih najbolj zagrizenih nemškutarjev, katerim je šola deveta briga, njih prva in glavna skrb pa politika z vsenemškimi nameni. S tem pa tudi kažete, da ž njihovimi vsenemškimi nazori trobite v en rog.

Da pa bi započeto delo lahko uspešneje nadaljevali, hočete se na jako čuden način iznebiti ostalega tukajšnjega učiteljskega osebja, ker taisto v zasebnem življenju ne more biti z Vami enakega mišljenja. Vemo sicer, da ostalega učiteljstva ne marate tudi zato, ker taisto zavziva vse spoštovanje in zaupanje med ljudstvom. To spoštovanje pa si ono tudi v polni meri zasluži, kajti njih prva in glavna skrb je šola ter dobra vzgoja naših otrok. Vam pa so naši otroci „ein impertinentes Volk“; naš slovenski jezik Vam smrdi in se ž njega norčujete ter ga grdo pačite. Delate iz Zifferblaß slovenski cifernik; dalje: nič ne štima, ja; za na rajžo — holt; za denar imajo vsake sorte mašine itd.

Ne vemo sicer, ste se li tega naučili pri vseh večjih in manjših nemškutarskih glavačih našega gornjeradgonskega okraja, ker ste tako rekoč lazili črez hribe in doline za temi poturicami, a da bi se vsaj mimogrede oglasili pri načelniku krajnega šolskega sveta, oziroma spregovorili s katerim ostalim udom kraj. šolskega sveta vsaj vljudno besedo, to se Vam seveda ni zdelo vredno — ker imajo isti ta greh, da so po svojem mišljenju Slovenci. Sklepamo iz tega, da če Vam naš jezik tako smrdi, da tudi našega kruha ne boste marali. Potujčili pa nas ne bode, kajti Kapelčani odbili smo uspešno že hujše navale. Zato pa le brez skrbi poberite šila in kopita ter hajdite med svoje nemške bratce — Mihelne, tam lahko delate propagando za vsenemško idejo, kakor Vam ljubo. Kapelčani se za Vami ne bomo jokali. Heul!

Radinski.

Narodno-gospodarske novice.

Domača zdravila za živino.

Iz raznih virov in skušenj nabral Pohorski.
(Konec.)

Pelin je dober pomoček zoper zapiranje pri živini. Bodisi da se zelen nabere, drobno izreže in med krmu zmeša ali pa se posuši in med otrobe in sol pomešan živini daje. — kar je ob poletnem času tudi za zdravo živino jako koristno.

Pelin zmešan s soljo, kateremu se doda še nekoliko kamenega olja, je še najboljši pomoček proti metljaju ali ovčiču pri ovcah. Toda dajati se jim mora že za časa, ko se jih bolezen še ni z vsilo prijel, sicer je prepozno. Sploh pa se ta bolezen lažje ubrani, kakor pa ozdravi. Treba je živali pasti na suhih, ne močvirnatih pašnikih in tudi hlevi morajo biti zračni in suhi. Posebno od junija naprej proti jeseni se je treba izogibati mokre paše in raje ob vlažnih jutrih ovcam kaj suhega polagati. To bo jih bolezn obvarovalo še za časa.

Pesek moker je dobro zdravilo proti vnetju možgan še za časa. Naj se ga nabaše v vrečico in obesi živini na čelo, da se ji od njega glava hladi. Kadar se pesek že segreje in posuši, treba ga je kmalu preminiti z drugim mokrim.

Peteržilj je dobro zdravilo zoper zapiranje vode. Skuha se dobro in precedi, potem pa doda za 30 gramov solitra, kar se vse živini v gobec vlije. Če prvokrat ne pomaga, naj se zdravilo ponavlja; v sili je konjem še treba puščati v ti bolezn.

Peteržilja s korenino in perjem vred za pest veliko se skuha v štirih litrih vode, kar je najboljšo zdravilo takim kravam, od katerih ne gre posteljica po porodu. Zmešati se mora zlo prekuhana petržiljeva voda z ravno toliko ječmenove vode, kar se da kravi trikrat za popiti.

Petrolejš je dober pomoček pri napenjanju živine in ovac, če so se preobjedle. Nalije se ga na kruh in bolni živini v goltanec potisne, da požre. Vetrovi bodo jenjali in bolezen bo kmalu izginila.

Prah iz jelovih storžev se hvali kot dobro sredstvo chraciti živino zdravo in kratke, svetle dlake. Storži se morajo dobiti o Veliki

Gospojnici, ko so najbolj smolnati, se na zračnem prostoru posušiti in potem stolči v prah. Po enkrat ali dvakrat v tednu se daje živini nekoliko prahu zmešanega s soljo in stroki. Tudi je koristno pridejati zraven suhega ali frišnega, drobno zrezanega pelina. Nekateri delajo prah tudi iz posušenega jelovega mladčja (enoletnih mladčic na vejah) ter ga rabijo, kakor je gori omenjeno.

Redke v je dobro zdravilo za ovce, ki imajo metljaje v drobu. Naj se je nareže na kolesca, nekoliko opeče in potem shlajene daje ovcam. Še boljše baje je, če se doda zraven nekaj zelenih orehovitih olupkov, kateri se naj v ta namen shranijo ob svojem času na zračnem prostoru.

Ricinove olje je zdravilo za črevesno zapeko pri žrebetih, katera izvira še od poroda. Ubrani se pa ta bolezen lahko, če se kobila prej ko stori, dovolj in pametno giblje, ter par tednov prej bolj zmerao krmi. Bolana žrebeta se mora obilno nastiljati in toplo odevati. Tudi so koristne mlačne klistire od kamiličnega čaja, kar se pa mora vsake pol ure previdno ponavljati. Za zdravilo pa služi 30—45 gramov ricinovega (ali če tega ni pri rokah, lanenega) olja na enkrat. V olje se zmeša eden ali dva jajčna rumenjaka ter zraven prilije četrt stadenčnice. Če je pri roki ogljenokisla magnezija, naj se ji doda vsakokrat po štiri grame in vse zdravilo po dvakrat na dan živinčetu vlije.

Slezovo (ajbešovo) mazilo zmešano z lavorjevim oljem v enaki množini je najboljšo mazilo za rane pri konjih, iz katerih je tekla rumena sokrvica — Če bi rano spremljala suhota uda, tedaj je dobro mazati ostali ud z mazilom, katero se napravi iz 30 gramov zmletih španskih muh in pa 100 gramov svinjske masti. Rana se pa naj maže le z gori omenjenim mazilom.

Smolno olje je najboljšo mazilo za rane ob vročem letnem času, ko muhe silno pritiskajo zraven. Kuha se iz smole in svinjske masti ter je tudi po nekod jako čislano zato, ker živina baje veliko rajši jé, če se ji daje tega olja.

Politični pregled.

(K položaju.) Razni dunajski listi vedo poročati o vladnih načrtih, ki si jih je načrtala za jesensko parlamentarno delovanje. Državni zbor bo po „Deutschwat. Zeitung“ sklican v času od 22. do 28. septembra, drugi viri določajo sestanek že na 16. sept. V prvih dneh septembra se snidejo h kratkem zasedanju nekateri deželni zbori, med temi posebno nižjeavstrijski in češki. V tem kratkem zasedanju se prično v češkem dež. zboru pravna pogajanja med Čehi in Nemci. V drž. proračunu za leto 1903, ki so ga že izgotovila posamna ministertva, se je vlada posebno v proračunu za naučno ministertvo že ozirala na nekatere zahteve češke oziroma nemške stranke.

(Nagodbena pogajanja.) Bržkone še v tej polovici tekočega meseca se nadaljujejo dogovori med obestranskimi ministri radi nagodbe. Dan za pričetek teh dogovorov še ni določen, ker se oficijelno med obema ministrskima predsednikoma ni še ničesar ukrenilo. Ravno tako se ne ve, se li vrše dogovori na Dunaju ali v Budimpešti. Dunajskim krogom tudi še ni znano, ali se udeležo nadaljnjih pogajanj vsi ministri ali le sama ministrska predsednika. Finančni minister Böhm-Bawerk se je sicer vrnil v ponedeljek že z dopusta, toda sodi se, da njegov povratek ni v nobeni zvezi s tem vprašanjem. Minister se udeležuje edino le dogovorov o podržavljenju državne železniške družbe. Vsekako je pričakovati, da se pred koncem tega tedna tudi v tej zadevi pride na jasno.

(Samouprava juž. Tirol.) Nedavno temu se je še zdelo, da dobe juž. Tirole v kratkem lastno samcupravo. Trdilo se je, da so Italijani omejili svoje zahteve v toliko, da jih Nemci morejo sprejeti. Tako je bilo vse v gladkem tiru, dokler so se pogajali samo nemški voditelji, ko pa se je oglasilo ljudstvo, je zahtevalo, da se Tirolska ne sme razdeliti. Začeli so prirejati shode in kovati resolucije, v katerih so se načelno izrekli zoper samcupravo juž. Tirol, in zahtevali od poslancev, da branijo narodne in gospodarske koristi Nemcev.

(Ograko.) Neki ograki list toži, da vsa višja in važnejša mesta pri uradih zastopajo skoro samo — Židje. Temu se ni čuditi, ko je vendar v srednjih in višjih šolah nad polovico slušateljev — Židov, ki potem rivilizirajo in se sprejmo pri spraznjenih mestih s krščanskimi kandidati. Tako je sedaj popolniti okoli 59 profesorskih mest, za katere se potegujejo skoro samo Židje. Za druga mesta je med 30 kandidati 15 Židov in še neke drugje od ravno toliko kandidatov 17 kandidatov s krivim nosom.

(Balkan.) Iz Carigrada poročajo, da so na stali v Macedoniji novi nemiri. V Pakli so se zgrabili ustaši z vojaštvom, a ustaši so bili premagani. 30 Bolgarov je padlo, več jih je bilo ujetih in več jih je tudi ušlo.

(Stanje angleškega kralja.) Poročila o boleznih angleškega kralja se splošno ugodno glasijo. Bolečine, ki jih je povzročila operacija slepega črevesa, ponehavajo in rana čedalje bolj celi. Kralj po noči mirno spi, tekne mu jed in se zanima za vse javne dogodke, z eno besedo, zdravniki so popolnoma zadovoljni z Edvardom VII. in ljudstvo, ki je skoro pozabilo žrtve južne Afrike, se zdaj le še živo zanima za kraljevo rano, za to skrbi tudi časopisje. Ako se bode kraljevo stanje stalno tako na bolje obračalo, se bode kronanje baje vršilo že sredi avgusta, ker kralj že nestrpno pričakuje kronanja. Kralj meni tudi opustiti misel na ves sijaj ter bo imela slavnost bolj verski značaj.

(Rusija.) Glasom poročil iz Petrograda se je ruski car Nikolaj sam odločil proučiti vzroke nemirov, ki se pojavljajo v zadnjem času pogostoma po širni ruski državi. Sklenil je poklicati pred se okoli 200 oseb iz najrazličnejših stanov in sicer vseučiliške profesorje, politične kaznjence, urednike in sotrudnike listov in sploh ljudi, ki jih je policija označila sumljivim. Od teh ljudi hoče zvedeti car vse, kar daje vzrok nezadovoljnosti, ker mu je na tem ležeče, da se v državo vrne mir. Ti poklicanci smejo pred carjem vse izpovedati, kar jih teži. Ruski ministri so odločno proti temu koraku, a carica podpira carjev namen.

(Panamski prekop se zgradi.) Nekaj dosedaj neverjetnega nameravajo izvesti Amerikanci. Zgraditi hočejo panamski prekop, za katerega so pričeli Francozje pripravljati dela 1. februarja 1881 ter jih v marcu 1899 ustavili, ko jim je znani švindel pogoltnil 1172 milijonov frankov. Ameriški kongres je minule dni dovolil 130 milijonov za zgradbo prekopa ter nakup pravic in priprav kanalske družbe. Novo podjetje je vsekakor velikega svetovno-gospodarskega pomena. Novi prekop bo zvezal atlantiško morje s tihim oceanom, dolg bo 73 km in bo veljal 130 milijonov dolarjev, ako ne še več. S tem bo svetovni promet veliko pridobil, saj je po novi vodni cesti oddaljenost med Angleško in St. Franciskom za 9527 km krajša.

Književnost.

(Novi akordi.) Urejuje dr. Gojmir Krek. Ta zbornik za vokalno in instrumentalno glasbo nastopa s 1. julijem t. l. svoj drugi letnik. Po prvem letniku soditi kakor tudi z ozirom na to, da ostane urejevanje v spretnih rokah dr. Kreka, smo sigurni dobiti mnogo novih krasnih skladb. Pred nami leži prva številka drugega letnika, katera prinaša šest točk in sicer skladbe za glasovir, za glasovir in gosli, za glasovir in petje, razven tega pa tudi en mešani zbor s sprem ljanjem orgel. Med skladatelji so imena samih znanih glasbenikov: dr. Benjamin Ipavc, Oskar Dav, Risto Savin i. dr. Strokovno sodbo o delih prepuščamo strokovnim listom. Dovolj priporočila je od nas, če navedemo imena takih skladateljev. Razven krasne vsebine imajo „Novi akordi“ tudi krasno zunanjo obliko. Tiskajo se v umetniškem zavodu Josipa Eberl in dr. na Dunaju. Prvi številki je priložena tudi slika dr. Benjamina Ipavca v svetlotisku na kartonu. Delo, katero vsestransko priporočamo, se naročuje v knjigarni Lavo

slav Schwentner v Ljubljani. Naročnina za eno leto stane 8 K, za pol leta K 4-50, posamezni zvezki pa 2 K. Naročila sprejema tudi trgovina D. Hribar v Celju.

(Knjižnica za mladino), urejuje pisatelj Engelbert Gangl, knjiga 26. april 1902. Izhaja vsake tri mesece. Vseletna naročnina 3 K 20 v. Tiskal A. Gabršček v Gorici. — Knjiga 26. „Knjižnica za mladino“, ki je sedaj izšla, ima mnogovrstno, vrlo zabavno in poučno vsebino. Ta knjiga je namenjena višji skupini. Ker vemo, da je naša mladina takoj branja željna, ker vemo nadalje, kako ji primanjkuje lepih, po zanimivi vsebini in po lepem jeziku odlikujočih se knjig, zato smo preverjeni, da bo pričujočo knjigo čitala z največjim zanimanjem in presrečnim veseljem — treba samo, da se razširi „Knjižnica za mladino“ med slovenskim mladim svetom v največjem številu. Dasi je 26. knjige vsebina vseskozi bogata in odlična, vendar moramo priznati prvenstvo Miklavca-Podravskega preprosti sicer a iskreno pisani povesti „Pod slamnato streho“, kjer nam slika ta narodni pripovedovalec z domačim peresom življenje, napore, veselje in žalost kmetiškega sina, ki mu je bilo nebo naklonilo dar pisateljevanja. Že ta sama povest je vredna, da pride v roke naši mladini. Čitala jo bo z velikim prijemom. Knjiga 26. stane samo 1 K.

VIII. Izkaz za „Dijaški dom“ v Celju.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) so nadalje darovali sledeči č. gg.: Stojno mesto Ljubljana, 500 K; Jakob Menhart, župnik pri Veliki Nedelji, 5 K; Venceslav Hruby, drž. poslanec na Dunaju, 2 K; Anton Fischer, župnik v Mozirju, 10 K; K. Marschitz, nadučitelj v Letušu, 40 K; Alojz Domicelj v Zagorju, 4 K; sl. slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju prvi obrok ustanovnine 50 K; Volbenk Serajnik, prošt v Tinjah, 5 K; Slavna občina Sv. Martin pri Slov. Gradcu, 50 K; Ivan Dolinar, posest. v Celju, 20 K; dr. Anton Mulej, c. kr. avskultant v Celju, 5 K; Fran. Sterle, načelnik postaje v Zagorju, 5 K; Radoslav Pavlič, pri sv. Lovrencu nad Mariborom 5 K; slavno kmetijsko društvo v Laškem trgu 15 K; Ivan Bosina, kaplan v Rogatcu, 5 K; Josip Kolarič, župnik v Šmartnem na Paki, 10 K; Jožef Goropevšek, posestnik in krčmar v Trbovljah 5 K; prof. Ivo Stožir, v Zagrebu 10 K; Slavna posojilnica v Pišecah 40 K; Ignac Zdošek, upok. nadučitelj v Celju, 10 K; Augustin Jager, kaplan pri sv. Marku niže Ptuja, 2 K; dr. J. Vošnjak v Slov. Bistrici, 20 K; slavno županstvo Braslovčev, 20 K; Anton Santel, c. kr. profesor v Gorici, 20 K; Neimenovan M. R. 10 K; Matija Frece, župnik v Belih vodah, 10 K; Anton Koebek, kaplan pri sv. Petru p. Mariboru, 4 K; Gothard Ferme, kaplan v Braslovčah, 5 K; Josip Krančič, eks-pozit v Votovljah, 5 K; slavna občina Sedlarjevo 40 K; Franjo Warthbüchler, vodovodni paznik juž. žel. v Trstu (Belvedero št. 51/2), 2 K; Rafael Krušic, v Gradcu (Neubaugasse 56.) 1 K; Franc E. Vošnjak, hišni posestnik v Celju, 1 obrok kot ustanovnik 20 K; Franc Ogradi, inf. opat v Celju, ostanek ustanovnine 100 K; Ivan Tomažič, kaplan v Celju, 25 K; dr. Fran. Poček v Ljubljani 200 K; Anton Kovačič, kaplan v Slivnici, 3 K; dr. Janko Pončšek, c. kr. višji davčni nadzornik v Rudolfovem, 2 K; Jakob Košar, Brundorf pri Mariboru, 2 K; Martin Premšak iz Škofje vasi od Barbare Pilih prejeto odškodnino 8 K; Fran. Leskovšek, poslovođa v Celju 2 K; slavna Savinjska posojilnica v Zalcu 150 K; Neimenovan v Celju 20 K; slav. upravništvo „Slov. Naroda“ v hotelu v Senožetah nabrano vsoto 4 K 10 v; Ivan Rogina, župan v Podgorju, 20 K; Jurij Korošec v Podgorju, 2 K; Albert Verdnik, župan Šmiklavski 2 K; Lovro Verčkovnik v Podgorju 2 K. Skupaj v tem izkazu 1497 K 10 v.

(282)

Zahvala.

Ker nam ni mogoče vsakemu posebej za ljubezen in sočutje, katero nam je p. n. občinstvo povodom smrti naše nepozabljene so-proge in matere

Tereze Strasner

izkazalo — se osebno zahvaliti — izrekamo tem potom prečastiti duhovščini na Bizeljskem in prečastitim g. O. O. Franciškanom v Klanjcu — gospodu Moricu, padučitelju, ter gospodu Hohnjcu, učitelju v St. Petru — gospodu Levstiku, oskrbniku v Bizeljskem gradu, gosp. učitelju v Orešjem in šolski mladini, ter posebno še g. oskrbniku in gg. učiteljem za gniljive nagrobnice — in končno vsem prijateljem in znancem, ki so rajno k večnemu počitku spremili, svojo najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoci mož in otroci.

V Orešji, dne 7. julija 1902.

Močan dečko

ne pod 18 let star se sprejme takoj za štacun-skega hlapca v trgovini mešanega blaga Karol

(284) Rayer v Arclinu pri Vojniku. 3-1

Slavnemu občinstvu v blagohotno pozornost!

Usojam se navljudneje naznaniti, da sem pričel v Celju, Nove ulice št. 11

pleskarski in slikarski obrt.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, imitacije vsakovrstnega lesa, črkoslikarska dela na steklo, les itd. Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po naj-nižjih cenah. (277) 3-3

Vedno točno in najboljšo postrežbo zagotavljajoč, se priporočam prečastiti duhovščini in cenjenemu slov. občinstvu v mnogobrojna naročila.

Z najodličnejšim spoštovanjem

FERDINAND SIKOŠEK

pleskarski in slikarski mojster

v Celju, Nove ulice šte. 11.

Loterijske številke.

Gradec, dne 5. julija 1902: 70 64, 71, 27, 38.
Dunaj, " " " " 24, 30, 42, 88, 19.

(280)

Učenec

3-1

slovenskega in nekoliko nemškega jezika zmožen, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme takoj pri tvrdki Slavinec & Šeleker, Šmartno pri Litiji, Kranjsko.

Kompanjona

s splošno oz. trgovsko naobrazbo in 15—20 000 K vloge, sprejme za svoja podjetja v Celju Dragotin Hribar, kateremu naj se pošljejo ponudbe.

(283)

Pohištvo

2-1

moderno, staronemško za jedilnico, le malo rabljeno in še nepoškodovano, dalje priprosto slikano pohištvo za spalnico poleg več drugega priprostega pohištva se radi nedostatnega prostora ceno proda tekom tega tedna:

v Celju, Ringstrasse šte. 9.

visoki parterre na desno. Vpraša se tudi lahko pri hišniku tiste hiše.

(284)

Jurist

5-1

kateri je že več let služboval v notarski pisarni, samostojen delavec, želi vstopiti v notarsko pisarno. Nastop in plača po dogovoru.

Ponudbe pod „jurist“ Celje, poste restante.

(282)

Josip Kregar

20-8

stavbeni in galanterijski klepar v Celju



izvršuje stavbena in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Napravi nove strelovođe in stari strelovođe se poskušajo z električnim aparatom. — Cene jako nizke.



Najboljše vrste gumi za cepljenje vinskih trt

se dobi v trgovini Dragotina Hribarja v Celju.



Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

Celje, Graška cesta šte. 4, Celje.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.



Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katere se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Slavne javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Sloveči profesorji
medicne in zdravniški

— priporočajo —

tinkture za želodec

lekarnarja

Gabrijela Piccoli-ja

v Ljubljani,

dvor. zalagatelja Nj. svet. papeža

kot sredstvo, ki krepi želodec,

vzbuja tek, pospešuje prebav-

ljanje in odprje telesa, posebno

za one, ki trpi na zastaranem

naprtju.

Tinkture za želodec razpošilja lekarnar

PICCOLI v Ljubljani v skrajnih s 12

steklenicami za K 2.50, s 24 steklenicami

za K 4.50, s 36 steklenicami za K 7.—, s

72 steklenicami za K 12.—. Počni zavoj po 5 dkg.

Se prodaja v lekarnah v Celju, v Mariboru itd.

po 30 vin steklenica. (261) 10—2



Postranski zaslužek

trajan in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojunim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Osle, brusne kamne
za srpe in kose

prisnana najboljša blago, 100 kosov 8 K, en poštni (169) zavoj s 15 kosi franko K 2.50 30—15

— razpošilja po povzetju —

J. RAZBORSEK, Šmartno pri Litiji.

(183)

SALAME

15—7

ogreke gid. 1.70, domače iz šunkna gid. 1.20, domače gid. 1, dunajske 80 kr.

Šunka brez kosti (Rollschinken) 90 kn in gid. 1.10, suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago

JANKO EV. SIRC v Kranju.

Zahtevajte povsod dvakrat žgani

Cvekov brinovec

od FR. CVEKA, Kamnik, Kranjsko.

Cene nizke.

Pozor!

Postrežba točna.

V **novourejeni** **vsakovrstna popravila** se izvršujejo zanesljivo in ceno Pancer-veritice iz pristnega srebra po 6 kr. gram. **Ose po najnižjih konkurenčnih cenah.**

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

novije in najboljše. Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, naj-rov, aneroidev, maksimal-toplometrov, tehnično za vino, zganje itd. Velika zaloga optičnih predmetov: očal, naočnikov, toplometrov, vizitnic itd. Jedilne garniture, tobakere, nastaveki za badje, cvečice, srebrni in zlato. dajoni, vsakovrstne veritice, korgnon za kame in gospode v Prstani, uhani, zapestnice, privetki, svečnice, križci, me- in zlatih žepnih ur. potrdi v to veliko zalogo jeklenih, nikelnastih in srebrnih, tula Kdor hoče kupiti ceno, dobro in pošteno blago, naj se

Celje, 'Narodni dom'.

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti

RAFAEL SALTMIČ

**Najtočnejša
najcenejša
popravila!**



**Priznano
izborno, ceno
blago!**

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Največje, najhitrejše

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

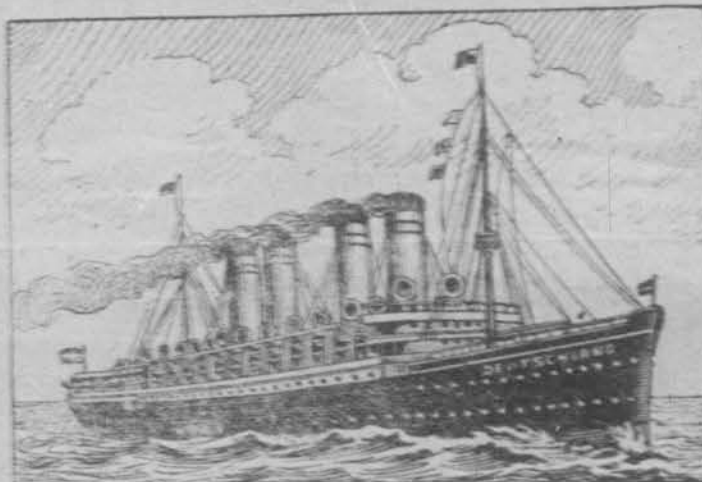
ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 11

le 6 dni.



Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena.

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Stanje hranilnih vlog: **16 milijonov K.**Rezervni zaklad: **nad 370.000 K.**

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4⁰/₁₀ ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči tudi to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4³/₄⁰/₁₀ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5⁰/₁₀ izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6⁰/₁₀ izposojenega kapitala.

Posojuje se tudi na menice in na vrednostne papirje.



Zacherlin

pomaga izbornu kot nedosežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Čelje: Traun in Stigler
Franc Padnik
Aleksij Walland
Viktor Weger
Milan Hovevar
Jos. Polanetz
Josip Matilj
Fran Zangger
Velenje: Karl Tischler
Smarje: Josip Wagner
Jana Lischnitz

Čelje: Ivan Ravnikar
M. Rauscher Iekarna
Josef Strinz
Anton Topoljak
W. Wratshko
Anton Ferjan
Dobrna: Jos. Sikussek
Braslovce: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: I. Idvoršek
Fran Lukala
Vojnik: Fr. Zotti

Hrastnik: Albin Bauerheim
Konsorno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Zwenkel & Comp.
Trg Lemberg: Franc Zupancič
Konjice: Fr. Kupačnik
Kmetijsko društvo

Laško: Andrej Eisebacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Schescheke
F. Wambrechtsummer
Gornji grad: Jakob Bodic
Poljane: Ferd. Ivanus
A. P. Krausdorfer
Anton Schwaiz
Karol Sima
Vojvite: Leopold Vukič
Velenje: Jos. Wutti

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brezice: Fran Mathias
Franc Varlec
Zalec: Adalb. Globočnik
Albert Geiss
St. Jurij: Jakob & Marija Janič
Fran Kartin
St. Jurij ob Tab.: Fr. Plaskan
St. Lovrenc: Elja Turin

St. Pavi: Norbert Zanar
Konsorno društvo
Tribelje: J. M. Krammer
Fran Poljak
Janez Müller
Jos. Sporn
Franc Dezman
Zibitka: Janez Založnik
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin

